

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36013448	Manuel Antonio	Vigo	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SAN	Sanidade	CD3SAN000100	Audioloxía protésica	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1708	Sustentabilidade aplicada ao sistema produtivo	2024/2025	1	30	30

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	LAURA PRADO FERNÁNDEZ
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Este módulo profesional proporciónalle ao alumnado os coñecementos, as competencias, as actitudes e os valores necesarios para tomar decisións fundamentadas e levar a cabo accións responsables en favor da integridade do ambiente, a viabilidade da economía e unha sociedade xusta.

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo están relacionadas con:

- Manexo das fontes de información para a elaboración de prácticas sustentables, en especial no referente ao sector profesional da audioprótese.
- Posta en práctica de técnicas activas de desenvolvemento sostible.
- Identificación dos procesos de produción e criterios de sostibilidade aplicados.
- Manexo de fontes de información, incluídos os recursos de internet para a procura de estratexias de sostibilidade na contorna do sector profesional da audioprótese.
- Preparación e realización de plans de sostibilidade, identificando os seus grupos de interese e os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) materiais, e xustificando accións para a súa xestión e a súa medición nos gabinetes de audioprótese.
- Familiarización coas métricas de avaliación do desempeño da empresa de acordo cos estándares de sostibilidade máis amplamente utilizados.
- Formación de equipos na aula para a realización de actividades que permitan a elaboración dun informe de sostibilidade co plan e os indicadores propostos.
- Análise dos principais marcos e acordos internacionais da sostibilidade. Obxectivos do desenvolvemento sostible máis relevantes do sector profesional.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Introdución á sostibilidade. Axenda 2030	Introdución aos conceptos de sostibilidade e á axenda 2030 facendo especial fincapé na descrición dos obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS)	8	30
2	Impactos ambientais	Concepto de impacto ambiental e análise dos mesmos na contorna	4	20
3	Economía verde e circular	Descrición da economía verde e circular e valoración das mesmas	8	20
4	Plan de sostibilidade nunha empresa do sector	Elaboración do informe dun plan de sostibilidade nunha empresa do sector profesional	10	30

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Introdución á sustentabilidade. Axenda 2030	8

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución	SI
RA3 - Establece a aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e na contorna persoal	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Describiuse o concepto de sustentabilidade, establecendo os marcos e os acordos internacionais asociados ao desenvolvemento sustentable
CA1.2 Identifícaronse os piares ambientais, sociais e de gobernanza que influen no desenvolvemento sustentable das organizacións empresariais
CA1.3 Relacionáronse os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS) coa súa importancia para a consecución da Axenda 2030
CA1.4 Analizouse a importancia de identificar os aspectos ASG máis relevantes para os grupos de interese das organizacións, relacionándoos cos riscos e coas oportunidades que supoñen para a propia organización
CA1.5 Identifícaronse os principais estándares de métricas para a avaliación do desempeño en sustentabilidade, os seus indicadores e o seu papel, segundo a lexislación vixente e as futuras regulacións en desenvolvemento
CA1.6 Describiuse o investimento socialmente responsable (ISR) e o papel que desempeñen os analistas financeiros e investidores
CA3.1 Identifícaronse os ODS máis relevantes para a actividade profesional que realizan
CA3.2 Analizáronse os impactos reais e potenciais relacionados cos ODS
CA3.3 Analizáronse as actitudes persoais na consecución dos ODS

Criterios de avaliación
CA3.4 Identifícaronse as prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS

4.1.e) Contidos

Contidos
Principais estándares de medición da sustentabilidade. Indicadores. Lexislación vixente. Obxectivos do Desenvolvemento Sustentable. Relevancia para a consecución da Axenda 2030. Piares ambientais, sociais e de gobernanza transcendentos no desenvolvemento sustentable das organizacións. Marcos e acordos internacionais da sustentabilidade. Identificación dos aspectos sociais e de gobernanza (ASG) nas organizacións. Introdución ao concepto de sustentabilidade. Repercusión na economía globalizada. Definición de investimento socialmente responsable (ISR): criterios éticos, ambientais e sociais. Tipos de ISR. Adopción de prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS. Contribución das actitudes persoais na consecución dos ODS. Identificación dos aspectos de sustentabilidade e ODS máis salientables do sector produtivo correspondente. Riscos, impactos reais e potenciais relacionados cos ODS.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Impactos ambientais	4

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Caracteriza os retos ambientais e sociais describindo os impactos sobre as persoas e os sectores produtivos, e propón accións para os minimizar	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identificáronse os principais retos ambientais e sociais
CA2.2 Relacionáronse os retos ambientais e sociais co desenvolvemento da actividade económica
CA2.3 Analizouse o efecto dos impactos ambientais e sociais sobre as persoas e os sectores produtivos
CA2.4 Identificáronse as medidas e as accións encamiñadas a minimizar os impactos ambientais e sociais
CA2.5 Analizouse a importancia de establecer alianzas e de traballar de maneira transversal e coordinada para abordar con éxito os retos ambientais e sociais, e lograr os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable

4.2.e) Contidos

Contidos
Principais retos ambientais e sociais: superpoboación, cambio climático, consumo de auga e materias primas, economía circular, deforestación, contaminación, enerxías renovables (hidróxeno verde, eólica, solar etc.), descarbonización etc.
Medidas e métodos encamiñados a minimizar e/ou reducir os impactos ambientais e sociais.
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias sobre as persoas e os sectores produtivos
Alianzas e sinerxías público-privadas para o logro dos ODS.
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias co desenvolvemento da actividade económica.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Economía verde e circular	8

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Propón produtos e servizos responsables tendo en conta os principios da economía circular	SI
RA5 - Realiza actividades sustentables minimizando o impacto destas no ambiente	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Determináronse os modelos de produción e consumo actual
CA4.2 Analizouse o ciclo de vida do produto
CA4.3 Identifícanse os principios da economía verde e circular
CA4.4 Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción
CA4.5 Aplicáronse principios de ecodeseño
CA4.6 Identifícanse os procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados
CA5.1 Caracterizouse o modelo de produción e consumo actual
CA5.2 Identifícanse os principios da economía verde e circular
CA5.3 Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción
CA5.4 Avaliouse o impacto das actividades persoais e profesionais
CA5.5 Aplicáronse principios de ecodeseño
CA5.6 Aplicáronse estratexias sustentables
CA5.7 Analizouse o ciclo de vida do produto

Criterios de avaliación
CA5.8 Identifícaronse os procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados
CA5.9 Aplicouse a normativa ambiental

4.3.e) Contidos

Contidos
Análise de sustentabilidade do ciclo de vida de produtos e servizos. Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción. Produtos sustentables: ecodeseño. Identificación dos procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados. Características principais dos modelos de produción e consumo actual en produtos e servizos. Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción. Materialización dos principios de ecodeseño nas actividades ou nos produtos sustentables. Análise das fases do ciclo de vida do produto. Cumprimento de normativa ambiental. Modelos de produción e consumo actual en diferentes actividades ou produtos sustentables. Apreciación do impacto das actividades persoais e profesionais. Aplicación de estratexias sustentables. Criterios de sustentabilidade aplicados nos procesos de produción. Aplicación dos principios da economía verde e circular. Valoración dos beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Plan de sostibilidade nunha empresa do sector	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Analiza un plan de sustentabilidade dunha empresa do sector, identificando os seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustifica accións para a súa xestión e a súa medición	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Identifícaronse os principais grupos de interese da empresa
CA6.2 Analizáronse os aspectos ASG materiais, as expectativas dos grupos de interese e a importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais
CA6.3 Definíronse accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados
CA6.4 Determináronse as métricas de avaliación do desempeño da empresa de acordo cos estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados
CA6.5 Elaborouse un informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos

4.4.e) Contidos

Contidos
Accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e a aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados.
Elaboración dun informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos.
Análise de todos os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza, das expectativas dos grupos de interese e da importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais.
Identificación dos principais grupos de interese da empresa.
Establecemento das métricas de avaliación acerca do desempeño da empresa tendo en conta os estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Mínimos exixibles serán todos os criterios de avaliación indicados como mínimo exixible para cada Unidade Didáctica.

A avaliación será continua, valorando diferentes apartados e obtendo a media ponderada de todos os items valorados.

Con carácter xeral, en cada UD avaliarase, a través do caderno de aula, a capacidade da alumna/o para compilar información de xeito rigoroso así como a asimilación dos conceptos traballados en clase. Para elo, proporase a realización de traballos grupais, proxectos de investigación e a súa exposición; así como participación en debates e "role playing".

Co fin de obter un resultado numérico, o caderno de aula será calificado mediante instrumentos de avaliación como listas de cotexo ou táboas de observación.

Ademais do rigor científico que presente o caderno de aula (calidade, claridade, estrutura, conclusións, valoración, coherencia, puntualidade na entrega...); poderá ser avaliado o grao de coñecemento que presenta a alumna/o sobre dito documento. Para elo, a lista de cotexo ou a táboa de observación poderá presentar cuestións concretas que a profesora cubrirá a través da pregunta oral.

Cando a profesora considere que un determinado procedemento por parte dun alumno ou alumna é inadmisíble, aínda que non figure o ítem na TO ou LC, poderá asignar unha nota menor que 5.

Deberase obter como mínimo, un 5. De non ser así, a unidade didáctica pasará a ser recuperada en xuño no prazo adxudicado polo centro para tal fin.

As notas da 1ª e 2ª avaliación, resultarán de realizar a adaptación dos pesos das UD completadas en dita avaliación. Establecerase unha regra de 3:

Total peso das UD na avaliación ----- 100%

Peso dunha das UD ----- X%

No caso de que non se completase unha UD ao remate dunha avaliación, a cualificación de dita UD computará no seguinte trimestre.

Para calcular a nota global do módulo, realizarase a media das cualificacións obtidas nas 3 avaliacións, tendo en conta os pesos asignados a cada UD reflexados no apartado 3 da presente programación didáctica, e sempre e cando a nota acadada en cada trimestre supere o 5.

As cualificacións serán números enteiros. Estas redondearanse por defecto ata o 0,4 e por exceso a partir do 0,5 (se se obtén un 5,4 será redondeado a 5 e se se obtén un 5.5 será redondeado a 6).

Calquera intento de fraude durante a realización das probas, levará á expulsión do/a alumno/a e cualificación da proba cun 0.

Está prohibido o emprego de teléfonos móbiles, tabletas ou calquera dispositivo de comunicación do alumnado co exterior.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Aínda que a avaliación é continua, para o alumnado que non supere algunha das UD, programaranse actividades de repaso consistentes en tarefas traballadas durante o curso, sobretudo a través da aula virtual.

No mes de xuño, realizarase actividades de recuperación de todos os ítems non superados, que consistirán na entrega do alumno/a do caderno de aula debidamente cuberto e a resposta a cuestións formuladas sobre o mesmo.

Calquera detección de fraude na realización da proba levará á expulsión do alumno e cualificación de 0 puntos na proba.

Queda prohibido o uso de teléfonos móbiles, tabletas ou calquera outro medio de comunicación do alumnado co exterior.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perdera o dereito á avaliación continua terá dereito a unha proba final extraordinaria previa á avaliación final de módulos correspondente, de acordo co establecido no artigo 25.5 da Orde do 12 de xullo de 2011.

Esta proba extraordinaria de avaliación final do módulo, consistirá en:

Unha proba escrita teórico-práctica que reunirá a maior parte dos contidos e das tarefas asociadas a cada Unidade Didáctica e ás súas actividades.

A proba consistirá en preguntas tipo test cunha soa resposta correcta, e preguntas curtas. Na cualificación da proba, as respostas ás preguntas tipo test mal contestadas valoraranse negativamente.

A duración da proba será de un máxima de 2 horas.

A cualificación estará entre 0-10 puntos e contará o 100 % do peso da cualificación.

Calquera detección de fraude na realización da proba levará á expulsión do alumno e cualificación de 0 puntos na proba.

Queda prohibido o uso de teléfonos móbiles, tabletas ou calquera outro medio de comunicación do alumnado co exterior.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación será documentada por cada docente na aplicación informática da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, dando conta mensualmente nas reunións de equipo docente, nas que se fai constar que está realizado.

Ao remate do curso, realizarase Memoria final do módulo segundo o modelo establecido (MD.75.PRO.04),na que se incluírán tódalas propostas de mellora feitas durante o curso e que servirán de base para a elaboración da programación do seguinte curso.

Ademais, realizarase a valoración final desta programación didáctica, que terá en conta os seguintes ítems para a súa avaliación:

- Ámbito productivo.
- Desenvolvemento
- Secuenciación/temporalización.
- Avaliación.
- Metodoloxía didáctica.
- Temas transversais.
- Sistema extraordinario de avaliación.
- Sistema de recuperación de unidades pendentes.
- Actividades complementarias á Formación.
- Sistema de avaliación para perda de avaliación continua.
- Sistema de información ao alumnado.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Realizarase una avaliación inicial para detectar os coñecementos previos do alumnado en relación ao módulo, así como a detección das posibles dificultades do alumnado.

Observarase ao alumnado nas primeiras semanas do curso e emitírase un informe para a titora.

A titora recabará os informes individualizados do alumnado repetidor, información de estudos académicos, ditames específicos do alumnado con calquer tipo de diversidade funcional, con necesidades educativas especiais e experiencia laboral previa.

Segundo o artigo 28 da Orde do 12 de Xullo de 2011, a titora levantará acta dos acordos da sesión de avaliación inicial do equipo docente, e remitirá copia á xefatura de estudos.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para o alumnado, que tras a avaliación inicial, se detecten necesidades de reforzo educativo, por non teren adquiridas as competencias dos estudos cursados con anterioridade, proporanse tarefas complementarias, que realizará fóra do horario do módulo, que serán supervisadas pola profesora, sempre e cando o alumnado así o requira. Entre elas:

1. Reforzar a realización de traballos que comprendan o máis esencial dos criterios de avaliación de cada unidade.
2. Propor actividades alternativas con distinto grao de dificultade para abordar aqueles contidos que sexan de dificultade para o/a alumno/a, aportando instrucións máis detalladas ou diversas.
3. Traballar con distintos agrupamentos de alumnos para favorecer a súa participación, os traballos das actividades propostas e a axuda que poidan brindar outros compañeiros/as.
4. Flexibilizar, na medida do posible, os tempos necesarios para a realización das probas.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

O sistema educativo garante a formación crítica do alumnado, ferramenta que lle facilita os mecanismos precisos para desenvolver a vida humana máis alá da capacidade técnica e competencias adquiridas ao longo do módulo profesional. É esencial que o alumnado adquira coñecementos transversais e habilidades sociais que permitan a súa autonomía.

No desenvolvemento do módulo, farase especial fincapé nas seguintes cuestións transversais:

- Igualdade de xénero e diversidade: Ademais das conmemoracións propias marcadas no calendario do CIFP Manuel Antonio, a igualdade e diversidade serán elementos vertebradores da práctica diaria, tanto por parte do alumnado, traballando desde o respecto mutuo e colaboración, como da profesora, poñendo en valor diferentes investigacións de mulleres científicas así como achegas científicas de persoas do colectivo LGTBIQ+.
- Educación para o medioambiente: A correcta xestión dos residuos xenerados na aula co fin de garantir a protección do medioambiente e a seguridade das persoas. Ademais, será imprescindible que todo o alumnado sexa responsable da orde e limpeza da aula e tome consciencia da necesidade dun uso efectivo dos recursos.
- Interdisciplinariedade: Os contidos do módulo de sostibilidade entroncan transversalmente co resto de módulos do ciclo.
- Formación no uso das TIC e novas tecnoloxías: Terase en conta o plan TIC do centro mediante a participación do alumnado nas actividades do mesmo.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Asistencia a charlas, seminarios, congresos, xornadas... con temáticas relacionadas co sector sanitario e/ou co ciclo que xordan ao longo do curso.

De forma xeral, será programada unha ACF cunha asociación ecoloxista da contorna para avaliar os impactos ambientais actuais.